

Motion till riksdagen 2019/20:1292

av **Sten Bergheden och Lars-Arne Staxäng (båda M)**

Utvärdering och översyn av elcertifikatssystemet och dess verkliga samhälls- och miljönytta

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en grundläggande utvärdering av elcertifikatssystemet och dess kostnader för samhället och konsumenterna och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn och utvärdering av om elcertifikatssystemet verkligen är det mest effektiva och samhällsekonomiskt bästa sättet att uppnå miljönytta och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över effekterna av att helt slopa elcertifikatssystemet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En rapport från Timbro konstaterar att genom elcertifikatssystemet subventioneras ny förnybar elproduktion av elkonsumenterna. Det har förekommit flera olika argument för att motivera subventioner av förnybar el, som att dessa stimulerar den teknologiska utvecklingen, skapar fler arbetstillfällen och bidrar till en säkrare eltillförsel.

Men dessa argument visar sig ha ett mycket svagt, om ens något, stöd i den akademiska litteraturen. Samhällsekonomiska utvärderingar av liknande subventioner pekar på att de snarare medför merkostnader för hushållen, både i Europa och i Nordamerika.

Sveriges elcertifikatssystem har enligt samma rapport även i ett försiktigt basscenario medfört både betydande omfördelningar från elkonsumenter till ägare av vissa typer av kraftverk och merkostnader för elproduktionen i landet. Om syftet med elcertifikatssystemet hade varit att generera ett visst antal terawattimmar förnybar el så hade marknaden kunnat uppnå detta mål senare men till en lägre kostnad för svenska hushåll.

Med anledning av denna rapport och det faktum att elcertifikatssystemet har funnits sedan 2003 behövs definitivt en översyn av systemet för att utvärdera om det verkligen har varit så effektivt som man trodde men också för att dra lärdom inför framtiden.

När det är skattemedel och konsumenter som betalar för att stimulera nya miljö-satsningar måste det ställas tydliga krav på att de verkligen är de mest effektiva sätten att använda pengarna på och på att miljönyttan verkligen är tillräcklig i relation till kostnaderna. När man inför nya system och nya beskattningar måste man också vara beredd på att ompröva, utvärdera och eventuellt slopa dem om de inte uppfyller förväntade krav.

Det är därför av vikt för samhället att det görs en grundläggande utvärdering av elcertifikatssystemet och dess kostnader för samhället och konsumenterna. En sådan ska undersöka om elcertifikatssystemet verkligen är det mest effektiva och samhällsekonomiska bästa sättet att uppnå miljönytta samt se över effekterna av att helt slopa elcertifikatssystemet.

Sten Bergheden (M)

Lars-Arne Staxäng (M)